

X. SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

Archivní prameny:

- Archiv ministerstva zahraničních věcí, Praha (AMZV)
fondy:
Generální sekretariát - kabinet 1945-54 (GS-kab.)
Generální sekretariát - Žourek (GS-Ž)
Londýnský archiv - důvěrná spisovna (LA-D)
Právní odbor 1945-54 (PO)
Právní odbor - mírové oddělení 1945-54 (PO-M)
Teritoriální odbor Německo 1945-1959 (TO)

- Archiv Parlamentu České republiky, Praha (APČR)
fondy:
Prozatímní Národní shromáždění 1945-46 (PNS)
Ústavodárné Národní shromáždění 1946-48 (ÚNS)

- Politisches Archiv des Auswärtigen Amtes, Berlín (PAAA)
fondy:
Ministerium für Auswärtige Angelegenheiten der DDR (MfAA)

- Státní ústřední archiv, Praha (SÚA)
fondy:
Hospodářská skupina chemického průmyslu (HSCh)
Ministerstvo vnitra - hraniční spisy (MV-hran.)
Monitory 1945-1954
Úřad předsednictva vlády 1945-59, (ÚPV)
Úřad předsednictva vlády 1945-59 - tajná spisovna, (ÚPV-T)
Ústřední svaz československého průmyslu (ÚSČP)

- Státní ústřední archiv, Praha - Archiv ústředního výboru KSČ (SÚA, AÚV
KSČ)
fondy:
01 - Zasedání ÚV KSČ 1945-54
02/2 - Politbyro ÚV KSČ 1954-62
100/1 - Generální sekretariát ÚV KSČ 1945-51
100/24 - K. Gottwald 1938-53

- Stiftung Parteien und Massenorganisationen der ehemaligen DDR im Bundesarchiv, Berlín (SAPMO-BArch)

fondy:

NY 4036 - W. Pieck

NY 4090 - O. Grotewohl

Interní příručky československé státní správy:

JOSEF BUDNÍK, *Posudek o majetko-právním postavení odsunutých Němců s hlediska mezinárodního práva*, (21. 2. 1948)

Diplomatická korespondence o odsunu Němců, (MZV, 1946)

Petice generálnímu tajemníku Spojených národů a zahraničním ministrům signatárních mocností postupimské dohody podaná parlamentní delegací sudetských labouristů ve Velké Británii o nespravedlivé a nelidské deportaci sudetského obyvatelstva se žádostí o provedení mezinárodního šetření o ukrutnostech při provádění této politiky, (MZV, 1947)

Protičeskoslovenská propaganda a činnost odsunutých Němců, (MV, listopad 1947)

Příručka o Německu (vždy část/svazek), (MZV - -)

Část 3: *Hospodářství*, sv. 1: *Základní hospodářská data*, prosinec 1948; sv. 6a: *Reparace a restituce*, duben 1949; Část 5: *Mezinárodní problematika Německa*, sv. 2: *Vývoj stanoviska velmocí k německé otázce*, listopad 1949; sv. 3: *Politika velmocí v Německu*, prosinec 1949; sv. 4a: *Problém odsunu Němců*, červen 1949; sv. 5: *Význam Německa ve světové politice*, květen 1949

Publikované prameny:

EDVARD BENEŠ, *Odsun Němců z Československa. Výbor z pamětí, projevů a dokumentů 1940–1947*, KAREL NOVOTNÝ (ed.), Praha 1996

EDVARD BENEŠ, *Šest let exilu a druhé světové války. Řeči, projevy a dokumenty z r. 1938–1945*, Praha 1946

OTTO BÖHMER, KONRAD DUDEN, HERMANN JANSEN (ed.), *Deutsches Vermögen im Ausland*, Kolín nad Rýnem 1951

Digitální knihovna Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, [http://psp.cz/eknih/...](http://psp.cz/eknih/)

Dokumente zur Deutschlandpolitik, Frankfurt nad Mohanem, I. Reihe, Band 1, 1984; Band 4, 1991; IV. Reihe, Bd. 1/1/, 1971

Dokumenty a materiály k otázce mírové smlouvy s Německem, Praha 1961

Dokumenty k československé zahraniční politice, Praha, 1, 1954

ALEXANDER FISCHER (ed.), *Teheran, Jalta, Potsdam. Die sowjetischen Protokolle von den Kriegskonferenzen der „Grossen Drei“*, 2. vyd., Kolín nad Rýnem 1973

KLEMENT GOTTWALD, *O československé zahraniční politice*, Praha 1950

VAVRO HAJDU, LADISLAV LÍSKA, ANTONÍN ŠNEJDÁREK (ed.), *Německá otázka 1945–1963. Dokumenty a materiály*, Praha 1964

- KAREL JECH, KAREL KAPLAN (ed.), *Dekrety prezidenta republiky 1940–1945. Dokumenty*, 2 sv., Brno 1995
- KAREL KAPLAN, ALEXANDRA ŠPIRITOVÁ (ed.), *ČSR a SSSR 1945–1948. Dokumenty mezinárodních jednání*, Brno 1997
- VÁCLAV KOTYK (ed.), *Dokumenty československé zahraniční politiky 1945–1960*, Praha 1960
- VÁCLAV KRÁL (ed.), *Die Deutschen in der Tschechoslowakei 1933–1947. Dokumentensammlung*, Praha 1964
- JAN MASARYK, *Ani opona, ani most ...*, Praha 1947
- VÁCLAV MELICHAR (ed.), *Dokumenty a materiály k dějinám československo-polských vztahů v letech 1944–1948*, Praha 1985
- JAN NĚMEČEK, HELENA NOVÁČKOVÁ, IVAN ŠŤOVÍČEK, MIROSLAV TEJCHMAN (ed.), *Československo-sovětské vztahy v diplomatických jednáních 1939–1945*, sv. 2: Červenec 1943 – březen 1945, Praha 1999
- VILÉM PREČAN (ed.), *Slovenské národné povstanie. Dokumenty*, Bratislava 1965
- Program československé vlády Národní fronty Čechů a Slováků, přijatý na první schůzi vlády dne 5. dubna 1945 v Košicích*, Praha 1945
- MIROSLAV RAŠÍN (ed.), *Dohoda o německých reparacích*, Praha 1946
- HEINRICH VON SIEGLER (ed.), *Dokumentation zur Deutschlandfrage. Von der Atlantik-Charta 1941 bis zur Berlin-Sperre 1961*, 2 sv., Bonn 1961
- JAN ŠRÁMEK, *Politické projevy v zahraničí*, Praha 1945
- Teheran, Jalta, Potsdam. Konferenzdokumente der Sowjetunion, sv. 3, Die Potsdamer (Berliner) Konferenz 1945*, Kolín nad Rýnem 1986
- Tisky k těsnopiseckým zprávám Prozatímního Národního shromáždění*, Praha 1945–1946
- JITKA VONDROVÁ (ed.), *Češi a sudetoněmecká otázka 1939–1945. Dokumenty*, Praha 1994
- Za svobodu do nové Československé republiky. Ideový program domácího odbojového hnutí vypracovaný v letech 1939–41*, Praha 1945

Paměti:

- EDVARD BENEŠ, *Odsun Němců z Československa. Výbor z pamětí, projevů a dokumentů 1940–1947*, KAREL NOVOTNÝ (ed.), Praha 1996
- EDVARD BENEŠ, *Paměti. Od Mnichova k nové válce a k novému vítězství*, Praha 1947
- PROKOP DRTINA, *Československo – můj osud. Kniha života českého demokrata 20. století*, sv. 2, část 2, Toronto 1982
- LADISLAV KAREL FEIERABEND, *Politické vzpomínky*, sv. 3, Brno 1996
- ZDENĚK FIERLINGER, *Ve službách ČSR. Od přepadení SSSR do konce druhé světové války*, Praha 1949
- JOSEF GRŇA, *Sedm roků na domácí frontě*, Brno 1968
- BOHUMIL LAŠTOVIČKA, *V Londýně za války. Zápas o novou ČSR 1939–1945*, Praha 1961

- HUBERT RIPKA, *Únorová tragédie*, Brno 1995
 LUMÍR SOUKUP, *Chvilé s Janem Masarykem*, Praha 1994
 EDUARD TÁBORSKÝ, *Prezident Beneš mezi Západem a Východem*, Praha 1993

Literatura:

- O. V. ALBRECHT, *Naše reparační kvóta*, in: *Statistický zpravodaj* 9 (1946), s. 67–70
 O. V. ALBRECHT, *Pařížská reparační konference a. D. 1945*, in: *Statistický zpravodaj* 9 (1946), s. 35–38
 O. V. ALBRECHT, *Válka v číslech pařížské reparační konference*, in: *Statistický zpravodaj* 9 (1946), s. 103–107
 RÜDIGER ALTE, *Die Aussenpolitik der Tschechoslowakei und die Entwicklung der internationalen Beziehungen 1946–1947*, Mnichov 2003
 ADRIAN VON ARBURG, *Tak či onak. Nucené přesídlení v komplexním pojetí poválečné sídelní politiky v českých zemích*, in: *Soudobé dějiny* 10 (2003), s. 253–292
 EDVARD BENEŠ, *Demokracie dnes a zítra*, 4. vyd., Praha 1946
 EDVARD BENEŠ, *Náš největší úkol národní*, in: JAN KAPRAS, BOHUMIL NĚMEC, FRANTIŠEK SOUKUP (ed.), *Idea československého státu*, Praha 1936, s. 462–470
 STANISLAV BIMAN, ROMAN CÍLEK, *Poslední mrtví, první živí. České pohraničí květen až srpen 1945*, Ústí nad Labem 1989
 DETLEF BRANDES, *Cesta k vyhnání. Plány a rozhodnutí o transferu Němců z Československa a Polska*. Praha 2002
 DETLEF BRANDES, *Das Problem der deutschen Minderheiten in der Politik der Alliierten in den Jahren 1940–1945*, in: JAN KŘEN, VÁCLAV KURAL, DETLEF BRANDES (ed.), *Integration oder Ausgrenzung. Deutsche und Tschechen 1890–1946*, Brémy 1986, s. 105–156
 DETLEF BRANDES, „*Eine verspätete tschechische Alternative zum Münchener >DiktatD<*“. *Edvard Beneš und die sudetendeutsche Frage 1938–1945*, in: *Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte* 42 (1994), s. 221–241
 DETLEF BRANDES *Velmoci a vyhnání a vysídlení Němců z Československa*, in: *Acta comtemporanea. K pětadesátinám Viléma Prečana*, Praha 1998, s. 21–31
 VLADIMÍR CLEMENTIS, *Československé návrhy k mírové smlouvě s Německem*, in: *Světové rozhledy* 1 (1947), s. 10–11
 JÁN ČIERNY, *Nová orientácia zahraničnej politiky Československa (1941–1948)*, Bratislava 1979
 JINDŘICH DEJMEK, *Československo, jeho sousedé a velmoci ve 20. století (1918–1992)*, Praha 2002
 JINDŘICH DEJMEK, *Slovanství Edvarda Beneše a pokusy o jeho aplikaci v politické praxi na sklonku války (Glosy k východnímu aspektu Benešovy válečné politiky)*, in: *Válečný rok 1944*, Praha 2001, s. 87–104
 BOHUSLAV EČER, *Norimberský soud*, Praha 1946
 JÖRG FISCH, *Reparationen nach dem Zweiten Weltkrieg*, Mnichov 1992
 J. L. FISCHER, *Den po válce*, Praha 1946

- JIŘÍ S. HÁJEK, *Německá otázka a československá politika*, Praha 1954
- JAN HERBEN, *Ďábel mluví německy*, Praha 1945
- EMILIA HRABOVEC, *Vertreibung und Abschub. Deutsche in Mähren 1945–1947*, Frankfurt nad Mohanem 1995
- EDITA IVANIČKOVÁ, *Československo a východné Nemecko 1945–1949. K otázke vzniku novej kvality v československo-nemeckých vzťahoch*, in: *Slovanské štúdie* 23 (1982), sv. 2: O československej zahraničnej politike 1918–1948, s. 93–115
- EDITA IVANIČKOVÁ, *Československo, Poľsko a nemecká otázka v rokoch 1939–1947*, in: *Stredná a juhovýchodná Európa – sondy do vývoje v štyridsiatych rokoch*, Bratislava 1992, s. 4–47
- EDITA IVANIČKOVÁ, *Nemecká otázka a formovanie sovietskeho bloku*, in: PAVOL PETRUF (ed.), *Stredná a juhovýchodná Európa v politike veľmocí*, Bratislava 1994, s. 23–41
- EDITA IVANIČKOVÁ, *Postoj československej politiky k nemeckej otázke v období pred vznikom NDR (1945–1949)*, in: *Slovanské štúdie* 22 (1981), s. 49–67
- MANFRED JAHN, *Sudetoněmečtí vyhnanci v Lužici. Nečekaný rušivý faktor lužicko-srbské autonomní politiky a snah o spojení Lužice s Československem v letech 1945/1947*, in: *Češi a Němci – ztracené dějiny?/Tschechen und Deutsche – verlorene Geschichte?*, Praha 1995, s. 254–260
- DUŠAN JANÁK, *Spor o slezské pohraničí v letech 1945–1947*, in: *Střední Evropa*, sv. 27 (1993), s. 79–84
- LUDĚK KALVODA, *Večery na Hihglands Heath. Rozpravy o problémech boje za nové Československo*, in: *Kruh. Czechoslovak Monthly* 1 (1943), č. 2–3, s. 39–49
- KAREL KAPLAN, *Majetkové zdroje KSČ v letech 1945–1952*, Praha 1993
- KAREL KAPLAN, *Pravda o Československu 1945–1948*, Praha 1990
- CHRISTOPH KLESSMANN, *Die doppelte Staatsgründung. Deutsche Geschichte 1945–1955*, Bonn 1991
- JIŘÍ KOCIAN, *Diskuse a představy československého politického exilu o programu obnovy poválečné ČSR*, in: *Válečný rok 1944*, Praha 2001, s. 119–128
- HORST KÖPSTEIN (ed.), *Brüderlich vereint. DDR–ČSSR*, Berlín 1967
- PETER KRÜGER, *Die Tschechoslowakei in den Verhandlungen der Alliierten von der Atlantik-Charta bis zur Potsdamer Konferenz*, in: KARL BOSL (ed.), *Das Jahr 1945 in der Tschechoslowakei. Internationale, nationale und wirtschaftliche-soziale Probleme*, Mnichov 1971, s. 37–64
- JAROSLAV KUČERA, *Na cestě k národnímu státu. Češi a Němci v poválečném Československu*, in: GERNOT HEISS, ALENA MÍŠKOVÁ, JIŘÍ PEŠEK (ed.), *An der Bruchlinie. Österreich und die Tschechoslowakei nach 1945/Na rozhraní světů. Rakousko a Československo po 1945*, Vídeň 1998, s. 411–423
- JAROSLAV KUČERA, *Odsunové ztráty sudetoněmeckého obyvatelstva*, Praha 1992
- JAROSLAV KUČERA, *Die rechtliche und soziale Stellung der Deutschen in der Tschechoslowakei Ende der 40er und Anfang der 50er Jahre*, in: *Bohemia*, sv. 33/2 (1992), s. 322–337
- HEINRICH KUHN, *Das Volksvermögen der Sudetendeutschen*, in: *Politische Studien* 1974, zvláštní sešit 1, s. 47–58

- JAN KUKLÍK, *Mýty a realita tzv. „Benešových dekretů“: Dekrety prezidenta republiky 1940–1945*, Praha 2002
- VÁCLAV KURAL, *Hlavní organizace nekomunistického odboje v letech 1939–1941*, in: *Odboj a revoluce. Zprávy 5* (1967), s. 5–160
- SLAVOMÍR MICHÁLEK, *Nádeje a vytriezvenia. Českoslovenko-americké hospodářské vzťahy v rokoch 1945–1951*, Bratislava 1995
- VLADIMÍR MOULIS, *Podivné spojenectví. K československo-sovětským politickým a hospodářským vztahům mezi dubnem 1945 a únorem 1948*, Praha 1996
- HELMUT MÜLLER, KARL FRIEDRICH KRIEGER, HANNA VOLLRATH, *Dějiny Německa*, Praha 1995
- HELENA NOSKOVÁ, *Národní a národnostní politika Československa v letech 1945–1946*, in: *Acta comtemporanea. K pětadesátinám Viléma Prečana*, Praha 1998, s. 228–246
- OTTO NÜBEL, *Die amerikanische Reparationspolitik gegenüber Deutschland 1941–1945*, Frankfurt nad Mohanem 1980
- JIŘÍ PEŠEK, *20. století – doba nucených migrací, vyhnání a transferů*, in: *Dějiny a současnost 24* (2002), č. 1, s. 42–47
- PETR PROKŠ, *Československo a lidově demokratické státy 1945–1948*, Praha 1989
- PETR PROKŠ, *Československo a Západ 1945–1948. Vztahy Československa se Spojenými státy, Velkou Británií a Francií v letech 1945–1948*, Praha 2001
- PETR PROKŠ, *Československý přístup k německé otázce a vznik Německé demokratické republiky*, in: *Slovanský přehled* (1989), s. 377–392
- HERMANN RASCHHOFER, *Die deutsche Reparationsregelung und die Reparationsposition der Tschechoslowakei*, in: HEINRICH KIPP, FRANZ MAYER, ARMIN STEINKAMM (ed.), *Um Recht und Freiheit. Festschrift für Friedrich August Freiherr von der Heydte zur Vollendung des 70. Lebensjahres*, Berlín 1977, s. 495–513
- TOMÁŠ STANĚK, *Odsun Němců z Československa 1945–1947*. Praha 1991
- JAROSLAV ŠEDIVÝ, KVĚTA KOŘALKOVÁ, *Zahraniční politika ČSR v letech 1945–1960*, Praha 1960
- WALTER ULLMANN, *The United States in Prague 1945–1948*, New York 1978
- WERNER VEITH, *Deutsches Vermögen im Ausland*, Stuttgart 1950
- ZDENĚK VESELÝ, *Československá zahraniční politika v letech 1945–1949*, Praha 1989
- ALFRED M. ZAYAS, *Die Anglo-Amerikaner und die Vertreibung der Deutschen*, Frankfurt nad Mohanem 1996